

PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 45/25

2025 m. balandžio 8 d., Liuksemburgas

Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-292/23 | Europos prokuratūra (Procesinių aktų teisminė peržiūra)

Europos prokuratūros procesiniams aktams, galintiems turėti teisinių padarinių tretiesiems asmenims, turi būti taikoma teisminė peržiūra

Tačiau ši peržiūra nebūtinai turi būti tiesiogiai pareiškiamo skundo formos; svarbu, kad ji apimtų patikrinimą, ar buvo paisoma suinteresuotojo asmens teisių ir laisvių.

Europos prokuratūros procesiniams aktams, galintiems turėti teisinių padarinių tretiesiems asmenims, turi būti taikoma teisminė peržiūra. Nacionalinis teismas, atlikdamas konkretų ir specifinį tyrimą, turi nustatyti, ar taip yra konkrečiu atveju.

Vis dėlto ši peržiūra turi būti atliekama tiesiogiai pareiškiamo skundo formos tais atvejais, kai tokia teisių gynimo priemonė yra numatyta nacionalinėje teisėje siekiant tiesiogiai užginčyti analogišką nacionalinių valdžios institucijų sprendimą.

Europos prokuratūra yra nepriklausoma Europos Sąjungos įstaiga, atsakinga už Sąjungos finansiniams interesams kenkiančių nusikalstamų veikų tyrimą, šių nusikalstamų veikų vykdytojų baudžiamąjį persekiojimą ir perdavimą teismui. Europos prokuratūra organizuojama dviem lygmenimis, t. y. centriniu lygmeniu, kurį sudaro Europos prokuratūros būstinės vietoje Liuksemburge esantis Centrinis biuras, ir decentralizuotu lygmeniu, kurį sudaro valstybėse narėse paskirti Europos deleguotieji prokurorai.

Europos prokuratūra Ispanijoje vykdo nusikalstamų veikų tyrimą dėl sukčiavimo Sąjungos subsidijų srityje. Už bylą atsakingi Europos deleguotieji prokurorai išsiuntė šaukimus dviem asmenims į liudytojų apklausas.

Asmenys, dėl kurių atliekamas tyrimas, užginčijo šaukimą vienam iš liudytojų atvykti į apklausą. Teismas, kuris Ispanijoje užtikrina Europos prokuratūros tyrimo priemonių teisminę peržiūrą, kreipėsi į Teisingumo Teismą. Jis pažymėjo, kad pagal Ispanijos teisę tokia teisminė kontrolė leidžiama tik tam tikrais aiškiai numatytais atvejais, tarp kurių nėra šaukimo atvykti į liudytojo apklausą. Jis konstatavo, kad tai yra aktas, galintis sukelti teisinių padarinių tretiesiems asmenims. Todėl jis manė, kad Sąjungos teisėje¹ numatyta tokių aktų peržiūra turėtų būti vykdoma siekiant išvengti nepagrįsto pagal Sąjungos teisę suteikiamų teisių apribojimo.

Savo sprendime Teisingumo Teismas pabrėžė, kad **kompetingas nacionalinis teismas**, atlikdamas konkretų ir specifinį tyrimą, turi nustatyti, ar šaukimas į liudytojo apklausą **gali paveikti** asmenų, dėl kurių atliekamas tyrimas, **teisinę padėtį**. Jei taip, jam turi būti **taikoma teismo peržiūra**.

Tačiau tai nebūtinai reiškia, kad ši **peržiūra** turi būti atliekama pareiškiant tiesioginį specifinį ieškinį. Ji **taip pat** gali būti atliekama **netiesiogiai**, jeigu užtikrinama teisė į veiksmingą teisinę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą, taip pat nekaltumo prezumpcija ir teisė į gynybą.

Tačiau tais atvejais, **kai yra numatyta galimybė tiesiogiai apskųsti analogišką nacionalinių valdžios institucijų sprendimą, tokia pati galimybė** turi būti taikoma ir **Europos prokuratūros aktams**.

PRIMINIMAS: Kreipimaisi dėl prejudicinio sprendimo priėmimo valstybių narių teismams, nagrinėjantiems juose iškeltas bylas, suteikia galimybę pateikti Teisingumo Teismui klausimus dėl Sąjungos teisės išaiškinimo ar Sąjungos teisės akto galiojimo. Teisingumo Teismas nenagrinėja nacionalinės bylos. Remdamasis Teisingumo Teismo sprendimu šią bylą turi išspręsti nacionalinis teismas. Šis sprendimas taip pat privalomas kitiems nacionaliniams teismams, nagrinėjantiems panašias problemas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas ir jo santrauka, jeigu rengiama](#), nuo paskelbimo dienos prieinami CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Stefaan van der Jeught (+352) 4303 2170

Likite su mumis!

¹ 2017 m. spalio 12 d. Tarybos [reglamentas \(ES\) 2017/1939](#), kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas Europos prokuratūros įsteigimo srityje.